11/02/2022

ΠΕΘ: Μεταδίδει η συμμετοχή στη Θεία Ευχαριστία ιώσεις και ασθένειες; – Απαντήσεις σε γονείς και εκπαιδευτικούς

/ Επικαιρότητα

Μετά την ανακοίνωση που εξέδωσε η Παγκρήτιος Ένωση Θεολόγων σχετικά με το περιστατικό σε ναό του Ηρακλείου με παιδιά που κοινώνησαν ανήμερα των Τριών Ιεραρχών θέση έλαβε και η Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων.

Με επιστολή προς Εκπαιδευτικούς και γονείς μαθητών/τριών του Ν. Ηρακλείου, για το θέμα: «Επιμολύνσεις από τη συμμετοχή στη Θ. Κοινωνία», στέκεται στο πλευρό των εκπαιδευτικών που κλήθηκαν σε απολογία ενώ ξεκαθαρίζει με τεκμηριωμένη θεολογική θέση για ακόμη μια φορά ότι η Θεία Ευχαριστία δεν αποτελεί εστία μετάδοσης ασθενειών.

“Θα θέλαμε να παρακαλέσουμε, συναδελφικά, τον Δ/ντή της Πρωτοβάθμιας αλλά και τους ενδιαφερόμενους (εκπαιδευτικούς και γονείς) να δείξουν πραότητα, επιείκεια, ανεξιθρησκία, και φιλαλληλία και να αφήσουν ένα θέμα πίστεως να

λύνεται, εν ελευθερία, από τους πιστούς, με αφετηρία τη συνείδησή τους. Ακόμη και αν εμείς είμαστε διαφορετικοί ως προς τα πιστεύω μας, ας δείξουμε σεβασμό και ανεκτικότητα στην πίστη των άλλων, ως βαπτισμένων Χριστιανών, που, μέσω της συμμετοχής τους στη Θ. Ευχαριστία, θέλουν να ακουμπούν στη μακρόχρονη εκκλησιαστική παράδοση", καταλήγει η τοποθέτηση της ΠΕΘ.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ – Απολογούμενοι γιατί επέτρεψαν σε μαθητές να κοινωνήσουν – Στο πλευρό των δασκάλων στο Ηράκλειο οι Θεολόγοι της Κρήτης

Αναλυτικά το κείμενο της επιστολής:

Αγαπητοί συνάδελφοι και γονείς,

Πληροφορηθήκαμε όσα συνέβησαν και δημοσιεύτηκαν, πρόσφατα, με αφορμή τη συμμετοχή μαθητών/τριών ενός Δημοτικού Σχολείου του Ηρακλείου Κρήτης στον Εκκλησιασμό και στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, την ημέρα εορτασμού των Τριών Ιεραρχών και προστατών της ελληνικής Παιδείας.

Επειδή το θέμα της Θ. Ευχαριστίας είναι ένα καθαρά θεολογικό θέμα, και επειδή θεωρούμε ότι ο θόρυβος που δημιουργήθηκε ήταν περισσότερο μια παρεξήγηση, παρά μια σκόπιμη ενέργεια, θα θέλαμε, ως Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων και διδάσκαλοι της Ορθόδοξης Χριστιανικής Θεολογίας στην Εκπαίδευση, να σταθούμε, όχι επιτιμητικά, αλλά συναδελφικά και ενημερωτικά δίπλα στους συναδέλφους αλλά και στους γονείς των παιδιών, προκειμένου να βοηθήσουμε να αναδειχθεί σε βάθος η αλήθεια για το ιερότερο και βασικότερο Μυστήριο της Πίστεώς μας, τη Θ. Κοινωνία, χάριν της ωφέλειας τόσο των παιδιών όσο και εμπλεκομένων γονέων και εκπαιδευτικών.

Θα θέλαμε να διευκρινίσουμε, καταρχάς, ότι ο Εκκλησιασμός δεν διαχωρίστηκε ποτέ, στην εκκλησιαστική μας παράδοση, από τη συμμετοχή στη Θ. Ευχαριστία και ότι ένας τέτοιος διαχωρισμός αποτελεί καρπό ασθενούς πίστεως και λειψής γνώσεως της λατρευτικής και μυστηριακής παραδόσεως και ζωής της Εκκλησίας μας.

Ως προς τη συμμετοχή των παιδιών στη Θ. Ευχαριστία, πιστεύουμε ότι τα παιδιά εφόσον είναι βαπτισμένα μέλη της Εκκλησίας, μπορούν να κοινωνούν σε κάθε Θ. Λειτουργία στην οποία συμμετέχουν. Η συμμετοχή όλων των μελών του Σώματος του Χριστού στο συγκεκριμένο Μυστήριο, επιβεβαιώνει την πίστη τους στην Κεφαλή της Εκκλησίας, στον Ιησού Χριστό. Εδώ και αιώνες γνωρίζει ο ορθόδοξος λαός μας ότι η Κοινωνία των πιστών με το Σώμα και Αίμα του Χριστού, αποτελεί

την πνευματική τροφή της ψυχής. Τόσο η καθαρτική από το κακό προετοιμασία για τη συμμετοχή όσο και η ίδια η συμμετοχή τους στο Άγιο Ποτήριο, μόνον θετικές επιδράσεις έχει και ποτέ αρνητικές στη σωματική και ψυχική υγεία και τη συμπεριφορά. Σημειώνεται ότι στην επιστημονική έρευνα της εκκλησιαστικής Ιστορίας δεν μαρτυρούνται επιμολύνσεις, λόγω συμμετοχής των πιστών στη Θ. Κοινωνία κάτω από οποιεσδήποτε ιστορικές πανδημικές συνθήκες.

Ο Ορθόδοξος Ελληνικός λαός, μάλιστα, πέρασε και στο παρελθόν μεγάλες πανδημίες και δοκιμασίες, με παρόμοια ή δυσχερέστερα χαρακτηριστικά, με εκείνα του Κορωναϊού. Όμως, σε καμιά περίπτωση, ούτε οι λοιμώξεις ούτε οι ιοί δεν έκαμψαν την πίστη του στον Χριστό, την οποία πάντοτε θεωρούσε, ως την ψυχική δύναμη που ενώνει τον άνθρωπο με τον Θεό και τον διατηρεί νικητή στις ποικίλες αντιξοότητες της ζωής.

Είναι αλήθεια ότι η εμφάνιση, αλλά και η συνέχιση του κορωναϊού, δοκίμασε και συνεχίζει να δοκιμάζει τόσο τις σωματικές όσο και τις πνευματικές μας αντιστάσεις και αντοχές, που δεν είναι ίδιες σε όλους. Δεν είναι κακό να εκφράζονται από κάποιους διαφορετικές θέσεις, που αφορούν στην πίστη, αρκεί να μην επιβάλλουν την κατάργηση της ελευθερίας της ανθρώπινης ύπαρξης, λειτουργώντας ως εντολές, με την αυταρχική απαίτηση, μάλιστα, καθολικής υποχρεωτικότητας και εφαρμογής.

Όπως γνωρίζουμε, για το θέμα της συμμετοχής των πιστών στη Θ. Ευχαριστία, τον καιρό της πανδημίας, ακούστηκαν διαφορετικές θέσεις, για τη μεταδοτικότητα του ιού: Για το πρόσφατο περιστατικό της συμμετοχής μαθητών/τριών του Δημοτικού Σχολείου στη Θ. Ευχαριστία, όπως, έγινε γνωστό, ο Διευθυντής της Α/βθμιας Εκπαίδευσης, κίνησε διαδικασία «προκαταρκτικής εξέτασης», με απολογούμενους τους συνοδούς εκπαιδευτικούς, δηλώνοντας ο ίδιος ότι η ελεύθερη συμμετοχή των παιδιών στην Θεία Κοινωνία «έπρεπε να έχει αποφευχθεί, σε περίοδο πανδημίας... Τυχόν κυρώσεις στους δασκάλους θα εξαρτηθούν από τη διαδικασία, τις έγγραφες εξηγήσεις, τις διαμαρτυρίες των γονέων και, φυσικά, από τυχόν επιμολύνσεις μεταξύ των μαθητών ή σχετιζόμενου με αυτούς πληθυσμό που μετείχαν στο εκκλησίασμα».

Χωρίς να γνωρίζουμε το παρασκήνιο αυτών των δηλώσεων, καταλαβαίνουμε όλοι ότι ο εν λόγω Διευθυντής, όταν αναφέρεται σε «τυχόν επιμολύνσεις» εκφράζει αμφιβολίες ως προς την αγιότητα και την αφθαρσία του Μυστηρίου της Θ. Κοινωνίας, εκφράζοντας, έτσι, εμμέσως πλην σαφώς ασέβεια προς την πίστη εκατομμυρίων ορθοδόξων πιστών αλλά και προς στη μεγάλη πλειονότητα των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών της Δ/νσεως Πρωτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως Ν. Ηρακλείου, ιδιαίτερα, όμως, προς την Εκκλησία, τους Κληρικούς

και τους Θεολόγους της χώρας. Το μάθημα των Θρησκευτικών, που διδάσκεται, με βάση το Σύνταγμα και τους Νόμους της χώρας στην Εκπαίδευση, περιλαμβάνει, στα περιεχόμενα των Προγραμμάτων διδασκαλίας του, την εκκλησιαστική διδασκαλία για τα Ιερά Μυστήρια, που βρίσκεται σε αναντιστοιχία με όσα μη συμβατά με την ιδιότητα του Εκπαιδευτικού, δημοσίως, δήλωσε ο κ. Δ/ντής. Εξάλλου, αν και η συμμετοχή στη Θ. Κοινωνία, τέθηκε, από μια ελάχιστη μειοψηφία, ως πρόβλημα, κυρίως την Άνοιξη του 2020, η Πολιτεία δεν εξέφρασε ποτέ επισήμως επιφυλάξεις, θεωρώντας τη συμμετοχή αυτή, ως προσωπικό θέμα πίστεως και ελευθερίας των Χριστιανών. Μάλιστα υπήρξαν στις αρχές της πανδημίας, πολλές θετικές υπέρ της άφοβης συμμετοχής στη Θ. Ευχαριστία, τοποθετήσεις:

Ο πρώην Βουλευτής Ηρακλείου του ΣΥΡΙΖΑ, Γιάννης Μιχελογιαννάκης, Ιατρός στο επάγγελμα, είπε: «Η Θεία Κοινωνία είναι το αποκορύφωμα της Πίστης. Όσοι νιώθουν την ανάγκη για να κοινωνήσουν, μπορούν να το κάνουν, χωρίς κανένα φόβο και ενδοιασμό».

Η λοιμωξιολόγος καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Ελένη Γιαμαρέλλου,** όταν ρωτήθηκε, αν θα κοινωνούσε, στην περίπτωση που στη Θεία Κοινωνία ο προηγούμενος πιστός ήταν προσβεβλημένος από τον κοροναϊό, απάντησε: «θα κοινωνήσω, με πίστη στον Θεό ότι δεν κολλάω, όταν συμμετέχω σε ένα τέτοιο Μεγάλο Μυστήριο. Σας λέω αυτό που θα κάνω για τον εαυτό μου και το πιστεύω για όλους. Αδίκως έχει δημιουργηθεί ένα τέτοιο θέμα. Η Θεία Κοινωνία είναι ένα Μυστήριο. Όταν πηγαίνεις να λάβεις τη Θεία Κοινωνία, δεν την παίρνεις από συνήθεια, τη λαμβάνεις, γιατί είναι σώμα και αίμα Χριστού. Ή το πιστεύεις και κοινωνείς κανονικά ή δεν το πιστεύεις. Αν πιστεύω ότι αυτό μπορεί να με μολύνει, τότε δεν πιστεύω στο Μεγαλύτερο Μυστήριο. Τα άτομα που θέλουν να κοινωνήσουν, δεν πρέπει να φοβούνται ότι από τη Θεία Κοινωνία μπορεί να μεταδοθεί ποτέ μικρόβιο».

Όντως, είναι απολύτως σωστό ότι όσες μεταδοτικές ασθένειες και αν υπήρξαν στο παρελθόν, δεν υπάρχει καταγεγραμμένη μαρτυρία ότι υπήρξε κάπου, κάποτε, έστω και μία περίπτωση μεταδόσεώς τους μέσω της Θ. Κοινωνίας. **Το Μυστήριον της Θείας Ευχαριστίας αποτελεί Μυστήριον ζωής και αφθαρσίας, για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς και η μετά φόβου (σεβασμού), πίστεως και αγάπης συμμετοχή τους σε αυτό αποτελεί βεβαίωση της ακράδαντης πίστεώς τους ότι ο Θεάνθρωπος είναι παρών στο Μυστήριο, ως Σωτήρας και χορηγός της ζωής, ως νικητής της φθοράς και του θανάτου.** Το σώμα και το αίμα Του είναι αυτό που βρίσκεται στο Ποτήριο της Θείας Κοινωνίας και κάθε πιστός, κοινωνώντας το, δέχεται, με τη συγκατάθεσή του, τη χάρη και την

ευλογία του Ιησού Χριστού, προς ίαση ψυχής και σώματος. Μάλιστα, πολλοί που βρίσκονται σε εμπερίστατη κατάσταση, για ποικίλους λογους υγείας, προσφεύγουν στην Εκκλησία, ακολουθώντας τις οδηγίες των αγίων μας και, μέσω νηστείας, ασκήσεως, προσευχής και εξομολογήσεως συμμετέχουν, ένθερμα, στη Θ. Κοινωνία, αιτούμενοι και ελπίζοντες τη θεία και θαυματουργική παρέμβαση για την θεραπεία τους. Αυτό συμβαίνει, διότι έχουν την ευλαβική πεποίθηση ότι ο άνθρωπος αποτελεί μια ενιαία ψυχοσωματική οντότητα και ότι η εξυγίανση και ενδυνάμωση της ψυχής, μπορεί να βοηθήσει και στις κατά καιρούς αδυναμίες του σώματος να αντιμετωπίσει διάφορες ασθένειες μικρές ή μεγάλες.

Επί των ανωτέρω, ένας εκ των πολλών Επισκόπων που εκφράστηκαν θετικά, **ο Μητροπολίτης Μεσογαίας κ. Νικόλαος,** ο οποίος, μάλιστα, πριν εισέλθει στον Ιερό Κλήρο, υπηρετούσε ως επιστήμονας τις θετικές επιστήμες, σημειώνει: «Η Εκκλησία, ποτέ δεν προβληματίστηκε με τη σύγχρονη λογική της ασεβούς αμφισβήτησης, αλλά καθημερινά ζει με την εμπειρία της επιβεβαίωσης ενός μεγάλου θαύματος. Είναι δυνατόν η κοινωνία του Θεού, να γίνει αιτία ασθένειας ή παραμικρής βλάβης; Είναι δυνατόν το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου και Θεού μας, να μολύνει το σώμα και το αίμα μας; Είναι δυνατόν η καθημερινή εμπειρία δυο χιλιάδων χρόνων, να συντριβεί από τον ορθολογισμό και την ψυχρή ρηχότητα της εποχής μας; Από αιώνες μεταλαμβάνουν οι πιστοί, υγιείς και ασθενείς, από το ίδιο Άγιο Ποτήριον και από την ίδια Αγία Λαβίδα, που ποτέ δεν πλένουμε, που ποτέ δεν απολυμαίνουμε και ποτέ δεν παρατηρήθηκε κάτι. Οι ιερείς των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ακόμη και των λοιμωδών, μεταλαμβάνουν τους πιστούς και με ευλάβεια καταλύουν τη Θεία Κοινωνία και μακροζωούν. Η Θεία Κοινωνία είναι ό,τι ιερότερο έχουμε, ως Εκκλησία και άνθρωποι, το μεγαλύτερο φάρμακο ψυχής και σώματος. Αυτό αποτελεί διδασκαλία και εμπειρία της Εκκλησίας μας... Δυστυχώς, το μεγάλο πρόβλημα δεν είναι ο ιός της γρίπης -όπως διατείνονται τα ΜΜΕ- ούτε ο ιός του παγκόσμιου πανικού -όπως υποστηρίζουν οι ιατρικοί σύλλογοι- αλλά ο ιός της ασεβείας και το μικρόβιο της ολιγοπιστίας».

Για τους πιστούς, η Θ. Κοινωνία είναι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.

Επομένως, δεν μπορεί ο Χριστός να μεταδίδει ασθένειες. Έχουν καταγραφεί πάμπολλα περιστατικά ιερέων, που επί χρόνια μετέδιδαν την θεία Κοινωνία σε ασθενείς, με λοιμώδεις ασθένειες πιο βαριές και πιο μεταδοτικές από τον κοροναϊό, καταλύνοντας, στη συνέχεια ό, τι απέμενε στο Άγιο Ποτήριο και δεν έπαθαν ποτέ τίποτε. Ενδεικτικό παράδειγμα πίστεως και αφοβίας, επίσης, που αφορά στη μη μετάδοση ασθενειών από τη συμμετοχή των πιστών στο Άγιο Ποτήριο, αποτελεί ο αείμνηστος ιερέας Χρύσανθος Κατσουλογιαννάκης, που κοινωνούσε διαρκώς τους λεπρούς στο νησάκι Σπιναλόγκα της Κρήτης, επί (15)

έτη και ο οποίος ποτέ δεν κόλλησε αυτήν την μεταδοτική ασθένεια, από την κατάλυση που έκανε στο τέλος της Ακολουθίας.

Οι υποψίες ή φοβίες, που εκφράζονται από ορισμένους, σχετικά με την πιθανότητα μεταδόσεως λοιμώξεων, μέσω της Θ. Κοινωνίας, δείχνει ολιγοπιστία και έλλειψη αγάπης προς τον Χριστό. Γι΄ αυτούς που πιστεύουν, ο Θεός είναι πάνω και από τον κορονοϊό. Ο Χριστός νίκησε την αμαρτία, νίκησε την ανθρώπινη κακία, νίκησε τον θάνατο, και δεν μπορεί να νικήσει τον κοροναϊό; Αυτό είναι κατεξοχήν θέμα πίστεως. Οι πιστοί βλέπουν στη Θεία Κοινωνία τον Χριστόν εσταυρωμένον και αναστημένον, ως «Θεού δύναμιν και Θεού σοφίαν». Αυτοί που δεν πιστεύουν, βλέπουν τη συμμετοχή στη Θεία Λειτουργία, δηλαδή τον Εκκλησιασμό, σαν μία θεατρική παράσταση προς παρακολούθηση και τη Θεία Κοινωνία, ως πηγή μικροβίων. Πόσα όμως περιστατικά μετάδοσης ασθενειών από την θεία Κοινωνία έχουμε;

Υπενθυμίζουμε τις επίσημες θέσεις της Εκκλησίας μας, τις οποίες είναι ανάγκη να έχουν υπόψη όλοι οι εμπλεκόμενοι στο θέμα της συμμετοχής στη Θ. Ευχαριστία:

Τον Απρίλιο του 2020, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου μελέτησε διεξοδικά, μεταξύ άλλων, τα δεδομένα του ιού Covid-19 (κορονοϊού), με αίσθημα δε ποιμαντικής ευθύνης, επεσήμανε τα εξής ως προς τη συμμετοχή των πιστών στη Θ. Κοινωνία: *«Η Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία, γνωρίζει εμπειρικώς μέσα από τη δισχιλιετή πορεία της, ότι η Θεία Κοινωνία είναι "αντίδοτον του μη αποθανείν" και εμμένει στη μέχρι τώρα Ορθόδοξη διδασκαλία περί της Θείας Μεταλήψεως».*

Τον Μάρτιο του 2020, επίσης, συνεδρίασε η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, με αντικείμενο το ζήτημα του Κοροναϊού και αποφάσισε, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω: «Για τα μέλη της Εκκλησίας, η προσέλευση στην Θεία Ευχαριστία και η κοινωνία από το Κοινό Ποτήριο της Ζωής, ασφαλώς και δεν μπορεί να γίνει αιτία μετάδοσης ασθενειών, γιατί οι πιστοί όλων των εποχών, γνωρίζουν ότι η προσέλευση στη Θεία Κοινωνία, ακόμη και εν μέσω πανδημίας, συνιστά αφ᾽ ενός μια έμπρακτη κατάφαση αυτοπαράδοσης στον Ζώντα Θεό, και αφ᾽ ετέρου τρανή φανέρωση αγάπης, η οποία κατανικά κάθε ανθρώπινο και ίσως δικαιολογημένο φόβο: "φόβος δεν υπάρχει στην αγάπη, αλλά η τέλεια αγάπη διώχνει τον φόβο" (Α΄ Ιωάν. 4, 18). Τα μέλη της Εκκλησίας γνωρίζουν ότι η κοινωνία, δηλαδή η σχέση, είναι καρπός αγάπης και άθλημα ελευθερίας, ακριβώς, γιατί αγνοεί την καχυποψία, τις επιφυλάξεις, τους φόβους».

Τον Μάϊο του 2020, ακόμη, συνήλθε η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης και εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση: «Με αφορμή τη

συζήτηση που, ως μη όφειλε, έχει προκύψει, αλλά και εξαιτίας του διαδικτυακού δημοσίου διαλόγου και των διαφόρων τοποθετήσεων και απόψεων, αναφορικά προς το Μυστήριο των Μυστηρίων, τη Θεία Ευχαριστία και τη Θεία Μετάληψη του Σώματος και του Αίματος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, με βαθειά συναίσθηση ποιμαντικής ευθύνης, ανακοινώνει ομόφωνα, και προς κάθε κατεύθυνση, ότι το Πανίερο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας είναι αδιαπραγμάτευτο, η δε Εκκλησιαστική εμπειρία μαρτυρεί ότι ο καθιερωμένος σήμερα, και επί σειρά αιώνων, τρόπος της μετάδοσης του Παναγίου Σώματος και του Τιμίου Αίματος του Χριστού μας στους πιστούς, δεν αποτελεί αιτία ασθένειας, γι᾽ αυτό και δεν τίθεται σε καμία συζήτηση ή διάλογο. Η Εκκλησία της Κρήτης, μακριά από φανατισμούς, αφορισμούς και επικίνδυνους πειραματισμούς, διατυπώνει, για μια ακόμη φορά, την ανάγκη να δυναμώσουμε την πίστη μας στον Τριαδικό Αληθινό Θεό, να παραμείνουμε σταθεροί με αταλάντευτη και κραταιή προσήλωση στα όρια, «α έθεντο οι Πατέρες ημών» και να στηριχθούμε αμετακίνητοι στην Πίστη των Αγίων, χωρίς υπερβολές και φοβίες. Να σεβασθούμε το Μυστήριο των Μυστηρίων και να μην παρασυρθούμε από βιαστικές και άστοχες φωνές, που προκαλούν σύγχυση και θόρυβο. Άλλωστε, η ελεύθερη προσέλευση στο Ιερό Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας έχει ως προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, την αληθινή και γνήσια πίστη του ανθρώπου, χωρίς «δεύτερες σκέψεις» και αμφιβολίες, προκειμένου η Κοινωνία του με το Πανάγιο Σώμα και το Τίμιο Αίμα του Κυρίου μας, να εκπηγάζει «άφεσιν αμαρτιών και ζωήν αιώνιον».

Με βάση όλα τα παραπάνω, θα θέλαμε να παρακαλέσουμε, συναδελφικά, τον Δ/ντή της Πρωτοβάθμιας αλλά και τους ενδιαφερόμενους (εκπαιδευτικούς και γονείς) να δείξουν πραότητα, επιείκεια, ανεξιθρησκία, και φιλαλληλία και να αφήσουν ένα θέμα πίστεως να λύνεται, εν ελευθερία, από τους πιστούς, με αφετηρία τη συνείδησή τους. Ακόμη και αν εμείς είμαστε διαφορετικοί ως προς τα πιστεύω μας, ας δείξουμε σεβασμό και ανεκτικότητα στην πίστη των άλλων, ως βαπτισμένων Χριστιανών, που, μέσω της συμμετοχής τους στη Θ. Ευχαριστία, θέλουν να ακουμπούν στη μακρόχρονη εκκλησιαστική παράδοση.